

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS

NARKOTIKŲ KONTROLĖS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2023 m. rugsėjo 21 d. Nr. 1

Palanga

Posėdis įvyko 2023 m. rugsėjo 21 d.

Posėdžio pradžia – 9.00 val., pabaiga – 10.30 val.

Posėdžio pirmininkas – Akvilė Kilijonienė.

Posėdžio sekretorė – Alina Skaisgiraitė.

Posėdyje dalyvavo: Sonda Kulikauskienė, Laimutė Benetienė, Milda Gedvilienė, Laura Janušienė, Alvydas Kniukšta, Ilona Lingytė, Gina Mosteikytė, Donatas Mockaitis, Ilona Pociuvienė, Jurgita Rinkevičienė, Valda Šarkienė, Leonas Šidlauskas, Beatričė Žymantė.

Posėdyje nedalyvavo: Agnietė Kazlauskienė, Laima Valužienė, Vilma Želvienė.

Siūloma posėdžio darbotvarkė:

1. Palangos miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sekretoriaus išrinkimas.
2. Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksnių plano įgyvendinimo aptarimas

Posėdžio pirmininkas pristatė posėdžio darbotvarkę, paklausė, ar turi kas klausimų dėl darbotvarkės ir ar jai pritaria.

Klausimų nebuvo, darbotvarkei vienbalsiai pritarta.

1. SVARSTYTA.

Palangos miesto savivaldybės Narkotikų kontrolės komisijos sekretoriaus išrinkimas.

Posėdžio pirmininkė Palangos miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sekretoriumi balsavimui pasiūlė Savivaldybės gydytoją Aliną Skaisgiraitę.

Pasiūlymui vienbalsiai pritarta.

1. NUTARTA.

Narkotikų kontrolės komisijos sekretore skiriama Alina Skaisgiraitė.

2. SVARSTYTA.

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksnių plano įgyvendinimo aptarimas.

Komisijos pirmininkė A. Kilijonienė pasiūlė Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Sveikatos biuras) direktorei M. Gedvilienei pristatyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos priemones. M. Gedvilienė pristatė aplinkos paviršių testavimo dėl narkotinių medžiagų pėdsakų Palangos miesto savivaldybės švietimo įstaigose ir jaunimo erdvėje rezultatus. Sveikatos biuro direktorė M. Gedvilienė informavo, kad š. m. gegužės – birželio mėn. Palangos švietimo įstaigose ir jaunimo erdvėje atlikti paviršių testavimai dėl narkotinių medžiagų paplitimo. Vietos, kuriose buvo imami paviršių mėginiai testams atlikti, pasirinktos atsižvelgiant į visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose, socialinių darbuotojų rekomendacijas. Iš viso buvo panaudoti 56 testai keturiuose Palangos miesto savivaldybės švietimo įstaigose ir jaunimo erdvėje „Be stogo“. Keturiuose švietimo įstaigose rasta narkotinių medžiagų pėdsakų: 13 mėginių teigiami. Visose švietimo įstaigose rasta kanapių pėdsakų (Palangos senoji gimnazija, Palangos Vlodo Jurgučio progimnazija, Palangos „Baltijos“ pagrindinė mokykla,

Palangos Šventosios pagrindinė mokykla), vienoje (Palangos „Baltijos“ pagrindinė mokykla) – heroino/LSD pėdsakų. Jaunimo erdvėje „Be stogo“ narkotinių medžiagų nebuvo aptikta.

Sveikatos biuro direktorė toliau kalbėjo apie įvykdytą prevenciją ugdymo įstaigose – prarastos 25 paskaitos priklausomybių prevencijos tema. Paskaitose dalyvavo 614 mokinių. M. Gedvilienė informavo, kad šiuo metu yra suplanuotos naujos prevencinės priemonės – 7-9 klasių mokiniams bus įgyvendintos visuomenės sveikatos specialistų prevencinės veiklos kartu su ugdymo įstaigų socialiniais darbuotojais.

Atsižvelgiant į Sveikatos biuro pateiktus narkotinių medžiagų testavimo rezultatus Komisijos pirmininkė siūlo vykdant prevencines priemones įtraukti ir tėvus, bendruomenę, nes sukontroliuoti šią situaciją specialistai yra nepajėgūs.

Komisijos pirmininkė A. Kilijonienė pasiūlė Švietimo skyriui pristatyti informaciją apie įgyvendintas prevencines priemones.

Palangos miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) Švietimo skyriaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore G. Mosteikytė informavo, kad pagal patvirtintą psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksmų planą, parengti situacijų valdymo algoritmai. Algoritmai buvo parengti atsižvelgiant į narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento rekomendacijas, koordinacinį pasitarimą įvykusį Klaipėdos apygardos prokuratūroje.

G. Mosteikytė toliau kalbėjo, kad yra parengti situacijų valdymo algoritmai kaip elgtis ugdymo įstaigų vadovams, nustačius, kad mokinys turi su savimi draudžiamų daiktų – elektroninių cigarečių ir elektroninių cigarečių pildyklių arba (ir) rūko elektronines cigaretes mokyklos teritorijoje. Tokiu atveju yra nedelsiant informuojamas mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, socialinis pedagogas, mokinio atstovai (tėvai, globėjai), inicijuojamas pokalbis su mokiniu. Surinkta informacija ir draudžiami daiktai perduodami policijai, informuojama Valstybės vaiko teisių apsaugos tarnyba ir Savivaldybės Švietimo skyrius. Tai aptarta mokyklų vadovų pasitarime, taip pat rengti mokymai apie psichoaktyvias medžiagas, jų poveikį organizmui ir pagalbos teikimo organizavimą.

G. Mosteikytė pristatė ir algoritmą, kai mokinys yra apsvaigęs nuo psichoaktyvių medžiagų mokykloje. Kuo skubiau yra informuojamas mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, socialinis pedagogas, kviečiami mokinio atstovai (tėvai, globėjai). Jei mokinys apsvaigęs, tėvai privalo pasiimti vaiką iš mokyklos, apie tokį užfiksuotą įvykį būtina pranešti policijai, Vaiko teisių apsaugos tarnybai bei Švietimo skyriui. Apie įvykį informuoti būtina ne vėliau nei per 24 valandas, kad specialistų komanda su problema susidūrusiai šeimai galėtų laiku pradėti teikti pagalbą. Tėvai informuojami, kur galima kreiptis pagalbos. Mokykloje sustiprinama prevencinė veikla – organizuojamos prevencinės veiklos ir tikslinė prevencija (jei reikia) kartu su bendruomenės pareigūnu.

G. Mosteikytė informavo apie situacijų valdymo algoritmą, kaip elgtis pedagogams, kai mokinys apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis mokykloje. Tokiu atveju nedelsiant mokiniui yra teikiama pirmoji pagalba ir kviečiama greitoji medicinos pagalba, informuojamas mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje ir kuo skubiau organizuojamas vaiko pristatymas į asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Apie mokinio apsinuodijimą psichiką veikiančiomis medžiagomis nedelsiant informuojami mokinio tėvai ar globėjai ir atsakingos institucijos (ne vėliau nei per 24 val.) – teritorinė policijos įstaiga, Vaiko teisių apsaugos skyrius pagal mokinio gyvenamąją vietą ir Savivaldybės Švietimo skyrių. Sustiprinama prevencinė veikla mokykloje.

G. Mosteikytė pristatė tolesnės pagalbos teikimo mokiniui, mokinio šeimai ir mokyklos bendruomenei algoritmą bei mokinio daiktų patikrinimo rekomendacijas.

Komisijos pirmininkė A. Kilijonienė paprašė mokyklų vadovų pasisakyti, kokios buvo taikomos priemonės įgyvendinant psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksmų planą ir kokie būtų pasiūlymai patobulinti šį planą.

Palangos senosios gimnazijos direktorius L. Šidlauskas informavo, kad jų nenustebino, kad visose mokyklose buvo aptikta psichoaktyvių medžiagų pėdsakų. L. Šidlauskas pabrėžė, kad Palangos senoji gimnazija nuolat bendradarbiauja su policija. Dar š. m. sausio mėn. pasitvirtino mokinio elgesio taisyklės. Taip pat papildė mokymo sutartis, kad tėvai sutinka, kad būtų patikrinami mokinių daiktai. Vykdomos prevencinės veiklos – Sveikatos biuro specialistai veda paskaitas apie priklausomybes, organizuojami tėvų susirinkimai, policija pristatys teisinę atsakomybę apie

narkotines medžiagas. Palangos senosios gimnazijos direktorius pabrėžė, kad labai svarbu, kai prie gimnazijos mato policijos pareigūnus.

Palangos „Baltijos“ mokyklos direktorius A. Kniukšta informavo, kad neseniai atsirado nauji detektoriai elektroninėms cigaretėms aptikti, mokykla bandys įsigyti detektorius. A. Kniukšta akcentavo, kad 100 proc. yra atnaujintos mokymo sutartys – nei vienas iš tėvų neprieštaravo, kad kilus įtarimui būtų tikrinamos spintelės, daiktai. Sudarytas su visuomenės sveikatos specialistais paskaitų planas, pakeistos pilnai elgesio taisyklės, kurias pasirašo mokiniai, informuojami tėvai per Tamo ir per klasės susirinkimus, kokie yra draudžiami veiksmai mokykloje. A. Kniukšta siūlo dažniau atlikti prevencinius reidus policijai mokyklos teritorijoje.

Pirmininkė A. Kilijonienė paklausė, ką kitos mokyklos ar institucijos galvoja šiuo klausimu.

Palangos senosios gimnazijos direktorius L. Šidlauskas pabrėžė, kad šiais metais mokykloje nebuvo nei vieno atvejo, kad būtų rūkoma mokyklos patalpose.

Komisijos pirmininko pavaduotojos S. Kulikauskienės pasiūlymas būtų, kad paskaitas apie psichoaktyvias medžiagas vesti reikia ne tik mokiniams, bet ir tėvams.

Palangos Vlado Jurgučio progimnazijos direktorė L. Benetienė informavo, kad yra atnaujintos mokinio elgesio taisyklės, 100 proc. supažindinti visi mokiniai. Bendradarbiavimas su Sveikatos biuru, gerus lektorius atsiunčia. Vykdoma prevencija mokykloje – bendradarbiaujama su Sveikatos biuru – vedamos paskaitos apie psichoaktyvias medžiagas. L. Benetienė akcentavo, kad reiktų dažnesnio policijos patruliavimo, ribojant pašalinių asmenų patekimą į mokyklos teritoriją bei įtraukti tėvų švietimą dėl pasekmių, dėl elektroninių cigarečių naudojimo. L. Benetienė pritarė pasiūlymui dėl detektorių įrengimo mokykloje.

Palangos Šventosios pagrindinės mokyklos direktorė V. Šarkienė informavo, kad mokykla vykdo visas prevencines priemones, yra vedamos paskaitos apie psichoaktyvias medžiagas, bendradarbiauja su policijos pareigūnais, yra atnaujinę mokymo sutartis dėl mokinių daiktų, spintelių patikrinimo. V. Šarkienė akcentavo, kad labai veiksminga prevencinė priemonė vaikams – tai policijos pareigūnų atvykimas į mokyklą (paskaitų vedimas, patruliavimas).

Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Klaipėdos AVPK) Palangos miesto policijos komisariato Veiklos skyriaus vyriausioji tyrėja J. Rinkevičienė informavo, kad analogiškas priemones, kaip numatyta plane, jau nuo š. m. sausio mėn. Klaipėdos AVPK įsakymu įtvirtino kartu su Palangos miesto savivaldybės administracija. J. Rinkevičienė pažymėjo, kad didžiausia problema yra tėvų susirinkimai, pasiekimas tėvų, ypatingai problematiškų vaikų.

J. Rinkevičienė pateikė informaciją, kad įgyvendinant psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksmų planą buvo vykdyta 14 tikslinių priemonių (daugiausia vykdytos su kinologais) švietimo įstaigų teritorijose, jų prieigose, kitose jaunimo susibūrimo vietose. Gaunama informacija iš jaunimo erdvės, kuriose vietose vaikai būriuojasi. Sausio-rugpjūčio mėn, užregistruotos 32 nusikalstamos veikos, susijusios su psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis. Visose mokyklose vykdomos prevencinės paskaitos nepilnamečiams (nuo 2023 m. sausio 1 d. Palangos V. Jurgučio progimnazijoje – 14 paskaitų, Palangos „Baltijos“ pagrindinėje mokykloje – 3, Šventosios pagrindinėje mokykloje – 6, Palangos senojoje gimnazijoje – 2). Švietimo įstaigose organizuojami ir įvairūs edukaciniai renginiai („Karjeros diena“, krepšinio varžybos vasario 16-ajai paminėti su policijos pareigūnais, teisinių žinių konkursas „Temidė“, „Karjeros stotelė“, atvirų durų dienos). Paskaitas švietimo įstaigose policijos pareigūnai veda atsižvelgdami į mokyklų poreikį (pageidavimus).

J. Rinkevičienė akcentavo, kad kiekvieną pamainą policijos ekipažai pagal suformuotą užduotį apsilanko švietimo įstaigų teritorijose, jų prieigose ir kitose jaunimo susibūrimo vietose.

J. Rinkevičienė informavo, kad įgyvendinant psichoaktyvių medžiagų priemonių planą 2023 m. gegužės-rugpjūčio mėn. buvo aplankytos 23 prekybos alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais vietos, 43 viešojo maitinimo įstaigos Palangoje ir Šventojoje dėl alkoholinių gėrimų pardavimo nepilnamečiams užkardymo ir kitų nepilnamečių daromų teisės pažeidimų netoleravimo.

J. Rinkevičienė pažymėjo, kad policija nuolat bendradarbiauja su jaunimo erdve „Be stogo“. Siekiant užkardyti nepilnamečių daromus teisės pažeidimus jaunimo erdvėje buvo suorganizuoti 6 prevenciniai susitikimai, 4 apsilankymai pastato viduje, teiktos teisinės konsultacijos bei buvo vykdomas policijos patruliavimas ir jaunimo erdvės prieigose. Jaunimo darbuotojai informuoja policijos pareigūnus apie jaunimo erdvėje planuojamus didesnius renginius.

J. Rinkevičienė pabrėžė, kad policijos sėkmė prevenciniame darbe – tai yra glaudus bendradarbiavimas net tik su mokyklomis, bet ir su tėvų bendruomene.

Komisijos pirmininkė A. Kilijonienė akcentavo, kad įtarus tam tikrą atvejį labai svarbu gauti informaciją iš švietimo įstaigų – t. y. nedelsiant, ne vėliau nei per 24 val. informuoti Savivaldybės Švietimo skyrių, policiją, vaiko teisių tarnybą, nes neinformavus minėtų institucijų apie galimą apsinuodijimą psichoaktyviosiomis medžiagomis atsakomybė tenka švietimo įstaigų vadovams. Komisijos pirmininkė siūlo į psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos veiksmų planą įtraukti minėtą priemonę.

Komisijos pirmininkės pasiūlymui pritarė ir Klaipėdos apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Palangos mieste patarėja I. Lingytė, kad labai svarbu, nedelsiant įtraukti visas institucijas (policiją, vaiko teisių tarnybą), kad kiekvienas atvejis būtų išnagrinėtas, neapsiriboti vien profilaktiniu pokalbiu. I. Lingytė pažymėjo, kad laiku pasitelkus specialistų komandą, gaunama visapusė pagalba.

G. Mosteikytė pristatė papildomą informaciją, kad 2023-09-14 buvo gautas Policijos departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos raštas „Dėl nepilnamečių saugumo švietimo įstaigose“. G. Mosteikytė informavo, kad rašte yra išskirtos tam tikros rekomendacijos dėl tipinių mokymo sutarčių patvirtinimo, kuriose reiktų numatyti išankstinį vaiko atstovo pagal įstatymą sutikimą patikrinti moksleivio turimus daiktus (pvz. mokyklinę kuprinę ir kt.), svarstyti galimybę dėl mokyklų teritorijų aptvėrimo ir dėl mokyklos bei policijos bendradarbiavimo.

Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorė L. Janušienė informavo, kad įgyvendinant psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos priemonių planą buvo atliktas jaunimo situacijos tyrimas. Buvo apklausti 168 jaunuoliai ir atlikus tyrimą nustatyta, kad didžiausia problema – tai elektroninės cigaretės, kaitinamasis tabakas, vaistai (antidepresantai). Įvertinus tyrimo rezultatus L. Janušienė įvardino, kad efektyviausia prevencinė priemonė – pokalbis su psichologais, įžymiais žmonėmis, bendraamžiais, taikomos poveikio priemonės už pažeidimus, susijusius su psichoaktyvių medžiagų naudojimu.

Savivaldybės Viešosios tvarkos skyriaus informacijos rinkimo specialistas Donatas Mockaitis informavo, kad daugiau dėmesio reikia skirti – pareigūnų patruliavimui mokyklų teritorijose, jų prieigose.

Apibendrinant Komisijos pirmininkė padėkojo visiems susirinkusiems ir nurodė, visoms institucijoms pateikti pasiūlymus kaip efektyviau sustiprinti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją.

Pasiūlymui vienbalsiai pritarta.

2. NUTARTA.

Pritarti Komisijos pirmininkės prašymui surinkti visų institucijų pasiūlymus dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos plano papildymo ir/ar tobulinimo.

Posėdžio pirmininkė

Akvilė Kilijonienė

Posėdžio sekretorė

Alina Skaisgiraitė